

tržiški tekstilec

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

100161

LETO XXVI

JANUAR—FEBRUAR 1985

ŠTEVILKA 1—2

Problematika poslovanja TOZD Oplemenitilnica

Že takoj na začetku lahko poudarimo, da smo kljub velikim težavam izpolnili proizvodni plan. Tudi prodajni plan za leto 1984 je bil izpol-

njen, tako da lahko računamo, da bodo tudi poslovni rezultati zadovoljivi in to v okviru TOZD oz. na ravni delovne organizacije.

Zaloge surovin tkanin in nedokončane proizvodnje

	Stanje 31. 12. 1983	Stanje 31. 12. 1984
Zaloge surovih tkanin	688.408,9 t. m.	947.832,4 t. m.
Zaloge nedokonč. proizv.	563.354,2 t. m.	473.934,4 t. m.
Skupaj:	1.251.763,1 t. m.	1.421.766,8 t. m.

Zaloge surovih tkanin in nedokončane proizvodnje so se napram 31. 12. 1983 bistveno zvišale in to za ca. 170.000 t. m. To stanje je zelo zaskrbljujoče, saj so te zaloge narasle kljub določenim organizacijskim prijemom (nadurno delo), ki so določene artikke med letom zmanjšale na najmanjšo možno zalogo (Kolpa, Schuspol itd). Vsekakor te zaloge vplivajo

na zagotavljanje obratnih sredstev in predvsem tudi na investicijsko sposobnost. Vsekakor bo potrebno poleg že sprejetih ukrepov, sprejeti še dodatne, ki bodo dali rezultate v smislu čimprejšnjega zmanjševanja teh zalog. Obenem s tem bo potrebno tudi natančno pregledati usklajenost proizvodnih planov med posameznimi TOZD.

Doseganje proizvodnih planskih obveznosti

	Leto 1983	Leto 1984	Index
Plan m ²	16.755.187	16.823.520	
Izvršitev m ² (s prejo)	15.950.828,12	17.056.513,05	106,93
Izvršitev s pon. dod. m ²	16.194.318,51	17.437.275,76	
% izvršitev	95,20	101,38	
% izvršitve s pon. dod.	96,65	103,65	

Proizvodni plan je bil dosežen s 101,38 %. To smo vsekakor dosegli s prizadevnostjo, dobro organizacijo proizvodnje in posluhom za nadurno delo večine delavcev v TOZD, ki so s tem sprotito reševali ozka grla v proizvodnji (visoko zlagalni stroj, strižno čistilni stroj).

Zelo razveseljav je tudi primerjalni indeks fizične produktivnosti napram enakeemu obdobju v letu 1983, saj znaša 106,93. Vsekakor pa bo potrebno čimhitreje natančno preračunati posamezne strojne kapacitete posameznih tehnoloških faz, ker vsakoletno zviševanje proizvodnih planov ustvarja na posameznih fazah ozka grla, katerega lahko odpravljamo le

z nadurnim delom. Pri tem bo nujno potrebno upoštevati vloženo delo za posamezne obdelave tkanin, ki je lahko edino merilo za količinsko proizvodnjo. Nemogoče je razumeti, da se kljub več vložnemu delu na posameznih tkaninah (barvanje z reaktivnimi barvili, merceriziranje in luženje), vsako leto zvišuje količinski plan proizvodnje (leta 1982 — 65.174 m²/dan, leta 1983 — 69.813 m²/dan in v letu 1984 — 70.098 m²/dan).

Ker so med letom vse večkrat prisotne spremembe v asortimanu dodelanih tkanin glede na letni plan proizvodnje, bi bilo potrebno čimprej pristopiti k rebalansu letnih proizvodnih planov,

saj bi s tem točno videli v kateri smeri so bili narejeni kvalitetni premiki.

Ta primer je bil prisoten tudi v letošnjem letu, ker je bilo potrebno dosti korekcij na željo prodaje oz. prilaganju zahtevam tržišča (reprodukcija, oblačilna konfekcija). Dejstvo pri tem je, da je bistvena razlika med vloženim delom za surove, beljene, barvane ali mercerizirane tkanine in kam so le-te namenjene, vendar to zaenkrat ne vpliva na operativne mesečne plane (vedno ista količina). Tudi usklajevanje želja in dodatni nalogi

med mesecem (izvoz, domača prodaja, priprava dela, konfekcija) je zelo težko, ker je naenkrat ustreči vsem željam nemogoče. Pri dobro organizirani proizvodnji je potrebno planirati posamezne partije za določen čas vnaprej.

Vse zgoraj našete želje je potrebno čimtočneje opredeliti že v operativnih mesečnih planih.

Tudi sodelovanje s kemijskim laboratorijem je prineslo določene racionalizacije in sprotito reševanje problemov v tehnološkem procesu oplemenitenja.

Kadri — delovna sila

	Število delavcev	
	31. 12. 1983	31. 12. 1984
Plan 1984		
96	87	88

Skoraj celo leto smo se ubadali s problemom pomanjkanja delovne sile na posameznih delovnih mestih in to večkrat na ključnih delovnih mestih (vodja RS, voznik vlačilca dokov itd.), kar je zelo vplivalo na kvaliteto dela v posameznih fazah. Določena dela in naloge so bila na hitro zasedena z nepriučeni delavci, kar je imelo negativni vpliv na kvaliteto. Zaradi tega bi bilo potrebno priučenju posvetiti posebno pozornost in to včasih tudi na račun količinske proizvodnje.

Zelo zaskrbljujoča v TOZD je tudi fluktuacija, saj je v letu 1984 odšlo 20 delavcev od 88 zaposlenih.

Investicije in vzdrževanje

Projekt za skladiščenje H₂O₂, cisterni za NaOH in Na ClO ter čistilna naprava so v zaključni fazi in bodo dela v najkrajšem času tudi zaključena. Omeniti je potrebno, da smo za barvarno nabavili 2 tehtnici in to

precizno ter decimalno. Vse ostale investicije so ne-realizirane zaradi omejitev uvoza opreme iz konvertibilnega trga oz. deviz s katerimi razpolaga DO. Z najetjem različnih blagovnih kreditov smo praktično lahko nabavili le najnujnejše rezervne dele za tekstilna pomožna sredstva. Zaradi visokih planskih obveznosti je bilo včasih nemogoče izpeljati nujna preventivna vzdrževalna dela, razen del, ki so bila izvedena med kolektivnim dopustom.

Vsekakor računamo, da bo v letu 1985 izpeljana večja investicija, ki je predvidena v TOZD Oplemenitilnica (sanforizirka, stroj za nanose, širinski pralni stroj itd.), vendar je to odvisno od odobritve IFC kredita. V nasprotnem slučaju, če ta kredit ne bo odobren, pa bo potrebno celotno investicijo rangirati glede na pomembnost posameznih strojev in uvoziti opremo etapno.

Nadaljevanje na 2. strani

Letna konferenca sindikata BPT

V petek, 25. januarja je bila v sejni dvorani redna letna konferenca Osnovnih organizacij ZSS BPT. Kot je že običaj na takih zborih sindikalnih delavcev, je bila osnovna točka pregled opravljenega dela v preteklem letu.

Uvodoma je predsednik KOOS BPT podal obširno poročilo o delu sindikatov in konference v zadnjem obdobju in pri tem poudaril bistvene naloge s katerimi so se sindikati ukvarjali. Iz poročila, ki je zajelo celotno področje delovanja je razvidno, da je bilo delo naših sindikatov dokaj uspešno. Izvedenih je bilo mnogo različnih akcij in lahko rečemo, da je bil sindikat prisoten pri vseh dogajanjih v delovni organi-

zaciji, uspešno pa se je vključeval tudi v posamezne aktivnosti izven BPT.

V razpravi, ki je sledila poročilom je tekla beseda predvsem o problematiki družbenega standarda. Tu je šlo za izboljšanje stanja v našem počitniškem domu v Poreču, ki je glede na zahteve inšpekcijskih služb in samih pogojev letovanja potreben temeljite in sistematične obnove. Gre za priključitev kanalizacije na glavni vod, zamenjavo že davno neprimerne jedilnice, adaptacijo prostorov kuhinje in shrambe, prenovo sanitarnih prostorov, zamenjavo elektro kablov, zamenjavo nekaterih dotrajanih hišic in še celo vr-

Delovno predsedstvo na letni seji KOOS

seni, ko bodo vseljiva novozgrajena stanovanja na Ravnah, od katerih jih bo pet kupila tudi naša DO.

Govor je bil tudi o možnosti zagotovitve prehrane delavcem v dela prostih dneh. Tu je bilo najprej izpostavljeno vprašanje neustreznih pogojev za pripravo kosil v naši okrepčevalnici ter vprašanje cen posameznih kosil, saj regresiranje le-teh ne bi prišlo v poštev, eventualna ekonomska cena pa bi povzročila minimalni interes za to obliko prehranjevanja.

Ob tem je bila omenjena tudi problematika okrepčevalnice oz. vprašanje njene ureditve v skladu z zahtevami inšpekcijskih služb in zavoda za socialno medicino in higieno.

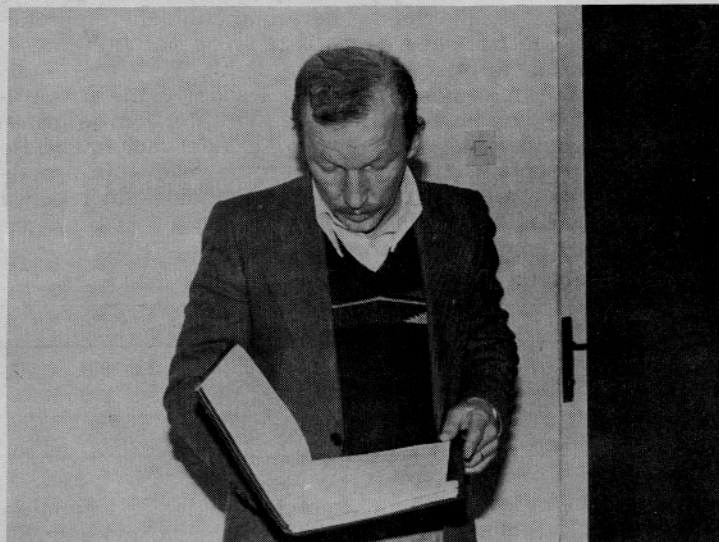
Vsem je dobro poznano, da sedanji pogoji pripravljanja obrokov za malice ne ustrezajo higiensko sanitarnim zahtevam, zato se že poldrugo leto dogovarjamo za adaptacijo okrepčevalnice, vendar žal dlje kot do razgovorov in izdelave projekta nismo prišli. Razlog je v bistvu preprost — pomanjkanje finančnih sredstev, vendar bo kljub vsem težavam treba pristopiti k reševanju tega problema, če hočemo, da bodo naši delavci dobivali take malice, ki ustrezajo vsem normativom.

Celotna problematika družbenega standarda obravna-

vana na tem zboru Konference OOS BPT je v glavnem vezana na finančna sredstva oz. konkretnije na sklad skupne porabe, ki pa je kot vemo omejen. Zato ne bo mogoče realizirati vsega naenkrat ampak postopoma, vendar pa bo treba k realizaciji posameznih rešitev pristopiti takoj, sicer bo ostalo stanje tako kot je trenutno, to pa nam v posameznih primerih lahko povzroči neljubne posledice.

V nadaljevanju je bila prisotnim predstavljena priprava za praznovanje 100-letnice BPT, katere osrednja proslava naj bi bila 8. junija.

Kaj lahko rečemo o letnem sestanku KOOS? Udeležba ni bila tako dobra kot bi bilo pričakovati po sami aktivnosti sindikatov, vendar pa je razprava ponovno pokazala, da je skrb za delovnega človeka ena od poglobitvenih nalog sindikatov. Verjetno bi se razprava morala razvijati tudi v drugih smereh, tu je mišljeno predvsem na poslovanje DO ter na vse ostalo kar vpliva na uspešno gospodarjenje. Mogoče te razprave ni bilo tudi zaradi tega, ker je bilo poslovanje v preteklem letu tako uspešno, čeprav so bili pogoji gospodarjenja precej zaostrjeni. Upati je, da bo o tem tekla beseda ob obravnavi zaključnih računov, ki so pred nami.

Poročilo o delu sindikata je podal predsednik KOOS BPT Stane Oman

Nadaljevanje s 1. strani

Kljub temu bo potrebno v letu 1985 čimprej izvršiti najnujnejše, kar bo pripomoglo k boljšim rezultatom TOZD in DO:

- razškrabilna kad pri smodilnem stroju
- navijalna naprava za tkanine do 202 cm delovne širine

- nabava vlačilca dokov
- normiranje del v adjustirnici in eventuelno tudi na RS.

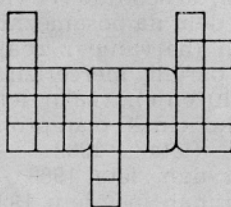
Tu je našteto le nekaj najnujnejših stvari, ki pa bodo imele sigurno pozitiven rezultat v pogledu povečanja kapacitet in stimuliranju dela.

Vodja TOZD
Oplemenitilnica
Marjan Kogoj

sto drugih zadev, ki pogojujejo prijetno letovanje.

Drugo področje o katerem je tekla razprava je bilo v zvezi s stanovanjsko problematiko, ki je še posebej pereča v zimskem obdobju. Odprtih je nekaj izredno kritičnih primerov, vendar je reševanje v trenutnih razmerah dokaj težavno, saj nimamo na razpolago niti praznih sob, kaj šele stanovanj.

V razpravi je bilo pojasnjeno koliko stanovanjskih vprašanj je bilo rešenih v letu 1984 in koliko prosilcev je še na prednostnih listah oz. koliko je še novih prošenj za stanovanja. Iz vsega povedanega je bilo razvidno, da je stanovanjska problematika izredno pereča, saj kakšnih večjih pozitivnih premikov ni pričakovati prej kot v je-

Dopisujte

Inovativna dejavnost v letu 1984

V letu 1984 je bilo prijavljenih 21 predlogov inovacij, od tega je 17 rešenih in potrjenih na Delavskih svetih, 4 so še v obdelavi, dokončan pa je tudi 1 predlog iz leta 1983. Največ prijavljenih predlogov se koristi v TOZD Tkalnica in sicer 7, nato v TOZD Predilnica 6, v DSSS 4, v TOZD Oplemenitilnica 3 ter v TOZD Konfekcija 1.

Med obdelanimi predlogi sta 2 tehnični izboljšavi, ostali pa so koristni predlogi.

Gospodarsko korist je bilo možno ugotoviti pri treh inovacijah in znaša 268.204 din, za ostale pa so avtorji prejeli enkratne nagrade. Avtorjem je bilo za inovacije v preteklem letu izplačano 177.167 din posebnih nadomestil.

Vzporedno s tem je bilo v letu 1984 izdelano še 9 izračunov gospodarskih koristi in posebnih nadomestil za tehnične izboljšave, realizirane pred letom 1984, katerim pa se zaradi pomembno-

sti ugotavlja večletna korist. Te inovacije so prinesle v letu 1984 2.406.610 din gospodarske koristi, avtorji pa so prejeli 234.613 din posebnih nadomestil.

Skupaj so inovacije v preteklem letu prinesle 2.674.814 din gospodarske koristi, inovatorjem pa je bilo izplačano 411.780 din.

Za ilustracijo nivoja inovativne dejavnosti v naši DO navedimo podatek, da v razvitih državah sodeluje v množičnih inventivnih dejavnostih do 50 % vseh zaposlenih (na Japonskem celo več), da je bil v letu 1982 za SR Slovenijo ta odstotek 0,6 (v nekaterih OZD precej višji, vendar le v redkih primerih več kot 5 %), medtem ko je v letu 1983 v BPT sodelovalo v inovativni dejavnosti 0,8 %, v letu 1984 pa 1,4 % vseh zaposlenih, (za leto 1982 je primerjava nerealna, ker vsebuje še inovacije iz preteklih let in ne samo iz leta 1982).

V letu 1984 je bilo 14 sej komisij za inventivno dejavnost v vseh štirih TOZD in DSSS. V mesecu aprilu je bilo na 3. akcijski konferenci ZK, razširjeni z vodstvom družbenopolitičnih organizacij DO, na dnevnem redu tudi uveljavitev inovativne dejavnosti. V razpravi je bila izrečena vsa podpora tej dejavnosti, še enkrat pa preanalizirane, že večkrat navedene, a nerealizirane možnosti za poživitev.

Razpravljalci so zaključili z idejo, ki je bila napisana že v gradivu za to razpravo, t.j. da predsedstvo akcijske konference ZK organizira še en posvet, le da nanj povabi vse inovatorje zadnjih nekaj let, katerih pripombe oz. mnenja bodo prav gotovo zanimiva in utemeljena. Žal pa je ostalo le pri besedah.

Tudi v preteklem letu smo prijavili nekaj inovacij na razpis »Inovator leta« za leto 1983, katerega organizira Občinska raziskovalna skupnost. Priznanja »Inovator leta« so bila podeljena na osrednji občinski proslavi ob prazniku dela, prejeli pa so jih tudi trije inovatorji iz naše DO. Priznanji »Inovator leta I. stopnje« sta prejela tov. **Kalinski Gligor** za inovacijo: Merceriziranje na foulardu in tov. **Jančič Janko** za tehnično izboljšavo na belilnem agregatu in za izdelavo elektronsko programirane naprave pri barvarskem aparatu DUO BLOC-B Ties. Priznanje »Inovator leta« z diplomom je prejel Ahačič Janez za inovacijo: Nož za re-

zanje niti pri avtomatu za sestavo.

Opis obdelanih in potrjenih inovacij:

Avtor Zupan Albin: Odprava napak na stroju Malipol

Avtor je odpravil napako v delovanju stroja, saj je s popravilom zapore za ustavitev stroja zmanjšal zastoje proizvodnje in izboljšal kvaliteto artiklov. Istočasno pa inovacija predstavlja še prihranek pri nabavi sklopov.

Avtor Zupan Albin: Odprava napake na pnevmatskem ventilu škroblnega stroja Sucker

Avtor je odpravil pomanjkljivosti v delovanju pnevmatskega ventila. V primeru ustavitve stroja pri glavnem stikalu je vsa škroblna flota, ki je bila v shranjevalcu, odtekla v kanal. Pri tem je prišlo tudi do izgoritja elektro magnetov, ki usmerja zrak na pnevmatski ventil. Po realizaciji tega predloga naštetih problemov ni več.

Avtor Zupan Albin, Meglič Franc: Preureditev matice za zatezanje valja pri škroblnem stroju Sucker.

Avtorja sta zatezno matico osnovnega valja v navijalnem delu škroblnega stroja, ki konstrukcijsko ni bila najprimernejša, zamenjala s samozatezno matico ter s tem preprečila izpadanje osnovnega valja med obratovanjem škroblnika.

Avtor Janc Viktor: Preureditev kolotov, da so prilagojeni stroju za navijanje votka (za pnevmatske statve)

Z montažo pnevmatskih statjev je v tkalnici nastala potreba po novih navitkih. Ker ustrezne naprave za navijanje teh kolotov nimamo, je avtor predelal na stroju ASE za previjanje odpadne osnove in osnove za zapletače na posebne kolote za pnevmatske statve P-165.

Avtor Truden Janez: Problem napenjalne jermenice na KOVO 225

Na tkalskih statvah, kjer so se pojavljali problemi pri napenjalnih jermenicah, je avtor namesto drsnih ležajev vstavil kroglične in s tem odpravil pogoste okvare.

Avtor Selko Bogo: Izdelava priprave za polavtomatsko vrezovanje zunanjih navojev na stružnici »POTI-SJE«

Avtor je sam izdelal pripravo za polavtomatsko vrezovanje zunanjih navojev. Priprava se vpne v glavo za stružne nože, skupaj s potrebnimi stružnimi noži, pri čemer se vključuje v obdelavo brez dodatnega vpenjanja.

Nadaljevanje na 4. strani

Iz zbora združenega dela

Odgovori na delegatska vprašanja

1. Na 25. redni seji zbora združenega dela skupščine občine Tržič, je bila dana pobuda, da bi delavci Postaje milice Tržič večkrat nadzirali spoštovanje prometnih predpisov v bližini osnovne šole heroja Bračiča v Bistrici pri Tržiču, saj je glede na neodgovorno vožnjo nekaterih voznikov varnost otrok ogrožena.

Odgovor:

Sporočamo vam, da smo delegatsko pobudo v celoti sprejeli. Navedemo naj, da je bila že do sedaj ustaljena naloga opravljanja kontrole prometa in s tem tudi spoštovanje prometnih predpisov s strani udeležencev v prometu v neposredni bližini osnovne šole heroja Bračiča. Kljub temu bomo kontrolo prometa na navedenem mestu pogostejše izvajali kot doslej in zoper kršitelje ustrezno ukrepali.

Odgovor je posredovala Postaja milice Tržič.

2. Na 25. seji zbora združenega dela je delegacija TOKOS Tržič postavila vprašanje, zakaj so se tako zavlekla dela na parkirnem prostoru na Loki in koliko so se zaradi tega povečali stroški?

Odgovor:

V zvezi z delegatskim vprašanjem delegacije TOKOS glede parkirnih prostorov na Mlaki (ne Loki) podajamo naslednji odgovor:

Investitorji del na komunalni ureditvi celotne industrijske cone Mlaka so: TRIO Tržič, SGP Tržič, Merkur Kranj, Komunalno podjetje Tržič, Integral — TOZD Gorenjska Tržič in Alpetour Škofja Loka, s tem da vsa investitorska dela vključno z nadzorom opravlja SKIS občine Tržič. Plan dela za vsako leto se dogovori na skupnih sestankih med investi-

torji in SKIS občine Tržič. Za leto 1983 so se investitorji odločili, da bodo financirali kompletno izvedbeno tehnično dokumentacijo naprav za kompletno industrijsko cono ter nasipovanje in utrjevanje I. faze dovozne ceste na industrijsko cono, vključno s parkirnimi prostori (pri čemer je treba omeniti, da parkirne prostore direktno financirata Alpetour in Integral). Z deli se je pričelo 15. avgusta 1983, s tem, da se je ves material navažal iz izkopa za novo halo ZLIT in iz Lepenke. Tega materila je bilo ca. 15.000 m³, za kompletno ureditev parkirišča in dovršitev ceste, pa ga je potrebno ca. 25.000 m³. Zato so se investitorji odločili, naj se platno urejuje postopoma, in sicer le tedaj, ko bo na voljo material iz kakšnega večjega izkopa na območju občine Tržič. Tako se je delo zavleklo preko celega leta, saj v letu 1984 večjih posegov v teren ni bilo. Kljub temu je izgradnja še vedno cenejša, saj izvajalec del SGP Tržič ni povečal cene na enoto za razgrinjanje in utrjevanje nasipa, dovoz samega materila pa je zastoj. V nasprotnem primeru bi bilo potrebno poiskati določeno deponijo za ca. 10.000 m³ materila (kar je skoraj nemogoče) in plačati stroške izkopa, nakladanja in prevoza.

Omeniti pa je še potrebno, da se je hkrati z ureditvijo parkirišča, izdelala kompletna komunalna ureditev na območju parkirišča (kanalizacija, telefon, vodovod, zaščita plinovoda), na sami industrijski coni pa se je izdelala še cesta do TRIA ter visokonapetostni kablovod in transformatorska postaja.

Odgovor je posredovala Samoupravna komunalna interesna skupnost občine Tržič.

Avtor Selko Bogo: Izboljšava na stružnici »PRVO-MAJSKA EST 3«

Avtor je preprečil odtekanje olja iz ohišja na stružnici »PRVO-MAJSKA EST 3«, in sicer z demontiranjem glavnega zunanega ležaja na glavnem vretenu stružnice, kjer se je postružilo in naredilo mesto za oljno tesnilo z montiranjem le-tega.

Avtor Selo Bogo: Izboljšava na stružnih nožih

Pri uporabi kupljenih stružnih nožev za rezanje materiala (štehmeser), so nastale težave, ker ni bilo držala za vpenjanje noža v vpenjalno glavo. Avtor je samoiniciativno izdelal skico držala, ki najbolj ustreza našemu načinu dela.

Avtor Selko Bogo: Izdelava modela stiskalnice za obljenje križnih navitkov za barvanje preje.

Za barvanje križnih navitkov mora biti vsak navitek pripravljen tako, da so ostri robovi zaobljeni. Zato je avtor po lastni zamisli izdelal model stiskalnice. Čeprav je to znan postopek, je avtor z njim pocenil oz. poenostavil predlagano rešitev.

Avtor Lončar Janko: Predelava zaščitnih pokrovov na Krušik krilnih strojih

Z vgraditvijo mrež v zaščitne pokrove pogona, je avtor zagotovil potrebno ventilacijo in s tem preprečil pregrevanje motorjev. Zaradi tega so se bistveno zmanjšali zastoji proizvodnje in okvare elektromotorjev.

Avtor Lončar Janko, Horvat Boris: Predelava pokrovčkov za cevke iz BD 200 strojev za zaščito vodilnih kolesc za lonce na Vouk raztezalki

Z inovacijo sta avtorja zagotovila enakomerno in kvalitetno zlaganje pramenov v lonce. Istočasno pa sta avtorja zaščitila ležaje.

Avtor Lončar Janko, Horvat Boris: Predelava starih preklonnih ventilov HCLR 8 v preklone ventile novejšega tipa HCR 8

Pri dobavi rezervnih delov za rekonstrukcijo Vouk raztezalke sta izpadla dva preklonna ventila HCR 8. Avtorja sta preuredila dva stara neuporabna ventila, tipa HCLR 8 v ventila, ki povsem ustrezata funkciji novejših avtomatike. S tem sta odpravila zastoj proizvodnje, ki bi nastal s čakanjem na dobavo potrebnih ventilov iz uvoza in prihranila vrednost dveh novih ventilov.

Avtorja Lončar Janko, Rožič Peter: Izboljšava na stari Vouk raztezalki

Na Vouk raztezalki sta avtorja opravila sklop izboljšav,

ki zagotavljajo boljši pregled upravljalca stroja ter hitrejšo odkrivanje pretrgov. Tako sta ločila zaustavke zgoščevalnega lijaka od zaustavk kalandra, vgradila kontrolno signalno lučko, kot indikator mesta pretrga, montirala nov dolžinski števec ter preuredila končno stikalo v avtomatiki.

Avtorja Oman Janez, Meglič Franc: Prestavitev navijanja odpadnih krajev — Versamat

Avtorja sta spremenila navijanje odpadnih krajev na brezčolničnih tkalskih strojih Versmat, tako da se sedaj odlagajo na drugi strani stroja v poseben lesen zaboj. S tem je zagotovljena večja požarna varnost in lažje čiščenje stroja ter prostora.

Avtor Meglič Stane: Izboljšava pogonske omare za ventilator štev. 3 v klimi Predilnice

Problemi s komoro za klimo predilnice so bili zadnjih nekaj let zelo pereči, vendar nikoli v celoti rešeni. Prišlo je celo do pregoretega motorja in avtomatike.

Avtor je konstrukcijsko spremenil komoro (kupljena v Angliji 1958), tako da je vgradil avtomatiko ter novo preklono stikalo z dvema časovnima relejema. S tem je povečal varnost obratovanja ventilatorja ter zmanjšal zastoje.

Avtor Cotelj Samo, Mirič Bolte: Sprememba delovanja vezilnega avtomata »Marcus«

Pri prekoračitvi maksimalne širine in dolžine na vezilnih avtomatih je, zaradi delovanja stroja, pogosto prihajalo do okvar žakardov in do prekinitve vzorcev vezjenja. Avtorja sta predelala električno vezje tako, da sedaj v nobenem primeru prekoračitve maksimalne širine ali dolžine vezjenja ne moremo stroja vključiti, ampak mora delavka ročno nastaviti stroj. Inovacija pomeni varnejše delovanje stroja ter prihranek pri rezervnih delih in žakardskih kartah.

Avtor Meglič Stane: Izboljšava na razpenjalnem sušilniku 1

Avtor je spremenil lokacijo dveh končnih stikal, ker sta bili tovarniško montirani stikali na neustreznem mestu. Delavec, ki je delal na stroju, zato ni mogel pravčasno opaziti pretrgov blaga in s tem preprečiti strojelome ter zmanjšati zastoje proizvodnje. Po inovaciji pa na razpenjalnem sušilniku 1, kljub pretrgom blaga, ni prišlo do ponovnih zastojev ali strojelomov.

Nedokončani pa so v preteklem letu ostali štirje predlogi inovacij:

— Oman Janez, Meglič Franc: Nosilec žag za zaustavko Versamat

— Meglič Janez: Detekcija zamašitve kondenzorja na Tufti 2

— Bukovnik Peter, Rejc Nikolaj: Izdelava vodila — zapore na mikalnikih Tandem

— Aljančič Jože, Logar Jože: Odprava in tesnenje parnih hlapov na bobnastem sušilniku

Po številu prijavljenih predlogov v letu 1984 lahko sklepamo, da kljub nekaterim še nerealiziranim predlaganim ukrepom za izboljšanje inovativne dejavnosti, tudi na tem področju nekoliko napredujemo. Trenutni rezultati pa nas ne smejo uspavati, ampak naj bodo vzpodbuda za vnaprej. Prav gotovo je inovatorstvo področje, ki bi celotnemu kolektivu lahko prineslo še več, če bi ga le znali izkoristiti.

Razvojni oddelek

Iz informacij RS ZSS

S čim se bo letos ukvarjal sindikat

Ob letošnjih slej ko prej težjih pogojih pridobivanja dohodka smo tudi v sindikatu, na podlagi doslej znanih pogojev gospodarjenja, sprejeli okvirni program sindikalnih aktivnosti.

Letošnji pogoji gospodarjenja po eni strani prinašajo nekatere novosti v zvezi z večjo samostojnostjo organizacij združenega dela (odločanje o cenah, oblikovanje politike osebnih dohodkov), po drugi strani pa bodo nekateri sistemski ukrepi to samostojno omejevali oziroma zaostrovali položaj (devizni sistem, pokrivanje tečajnih razlik, dosedanje rezultati pri razbremenjevanju gospodarstva so relativno majhni, pa še te je izničilo kopičenje zalog in počasno obračanje sredstev).

Temeljna usmeritev za delovanje sindikalnih organizacij in organov letos je zato:

- a) nadaljnje uresničevanje samoupravljanja, dograjevanje samoupravne organiziranosti z vidika krepitve združevanja dela in sredstev ter razvijanje dohodkovnih odnosov v pogojih gospodarske stabilizacije;

- b) takšno gospodarjenje, ki bo omogočilo zaustavitev padca realnih osebnih dohodkov in standarda, kar je vse povezano z ekonomsko motivacijo ter dograjevanjem sistema nagrajevanja;
- c) prizadevanja za optimalno razmerje med delovnim in obratovalnim časom z vidika čimvečje izrabe proizvodnih sredstev.

Kar zadeva prvo nalogo morajo sindikalne organizacije in organi napraviti več za oblikovanje lastnih mnenj o samoupravni organiziranosti, uresničevanju samoupravljanja in dohodkovnih odnosih. S tem v zvezi je posebej pomembno kre-

piti vlogo delavskih svetov, uveljavljati prava razmerja med tozdi in delovnimi skupnostmi skupnih služb in ob tem tudi ustrezno dopolnjevati samoupravne splošne akte s tega področja.

Glede druge usmeritve je treba povedati, da je z resolucijo predvidena rast družbenega proizvoda za 2,5 %, na tej podlagi pa 10 % zastojanje rasti osebnih dohodkov in skupne porabe. Izračuni pa so pokazali, da padec standarda lahko zaustavimo, če dosežemo 3,5 % večji družbeni proizvod, kar praktično pomeni, da je treba znižati delež materialnih stroškov v celotnem prihodku najmanj za 1 % ob 1 % rasti zaposlovanja. V sindikatu moramo v okviru svojih pristojnosti narediti vse, da v večini ozdov in dejavnosti to dosežemo. Nekateri dobri primeri kažejo, da je to mogoče in sicer so možnosti za boljše gospodarjenje še pri zmanjševanju zalog, boljšem obračanju in angažiranju finančnih sredstev, hitrejšem združevanju dela in sredstev, učinkovitem investiranju, zniževanju stroškov režije in motivaciji za boljše delo ter gospodarjenje.

Kar zadeva dograjevanja sistema delitve naj povemo, da bo letos treba sredstva za osebne dohodke oblikovati na podlagi samoupravnih sporazumov dejavnosti, dogovor pa velja samo za tiste ozde, ki sporazumov niso sprejeli. Na podlagi samoupravnih sporazumov pa bo seveda treba dograditi samoupravne splošne akte za področje delitve dohodka in sredstev za osebne dohodke. Da sistem nagrajevanja bistveno vpliva na motivacijo za delo in gospodarjenje, se je v zadnjem času pokazalo ob dobrih rešitvah na primer

v Železarni Jesenice in Železarni Ravne.

Na dohodek pa seveda vplivajo tudi cene. Kot že rečeno, pristojnost določanja o cenah je prenešana na organizacije združenega dela. Vendar pa zakon pravi, da ni možno nobeno povečanje cen, dokler organizacije združenega dela v svojem samoupravnem aktu ne opredelijo postopkov in kriterijev za določanje cen. To pomeni, da je treba v vseh ozdih dopolniti akte, ki govorijo o oblikovanju in določanju cen proizvodov in storitev.

Tudi spremenjeni zakon o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka (»obračunski zakon«) je prinesel novost in sicer omogoča ozdom, da stroške

obroka med delom pokrivajo iz »drugih poslovnih stroškov«, višine in pogoje za tako financiranje pa je treba določiti v samoupravnih splošnih aktih, ki morajo biti usklajeni z zveznim družbenim dogovorom. Torej, spet delo za sindikat.

V zvezi s tretjo usmeritvijo pa je treba povedati, da zakon o združenem delu nikjer ne predpisuje, da delovni teden ne more biti krajši kot 42 ur in hkrati določa, da delovni teden traja najmanj 5 dni. To pomeni tudi, da je že na podlagi veljavne zakonodaje mogoče iti v skrajševanje delovnega časa delavcev, ob istočasnem podaljševanju obratovalnega časa strojev in naprav, to pa mora postati strateška usmeritev sindikata.

Varstvu pri delu tudi v sindikatu dati več pozornosti

Ko govorimo o varstvu pri delu, ponavadi mislimo na organizirana prizadevanja za varovanje zdravja in počutja ljudi, vzdrževanje delovne kondicije, skratka za skrb za čimboljše delovne razmere. Pri tem gre tako za vplive okolja, delovnih naprav, ter tudi za samo ravnanje ljudi pri delu — vse to z vidika, da bo le-to kar najbolj varno in s tem tudi bolj produktivno. Seveda pa varstva pri delu ne moremo obravnavati kot socialnovarstvenega problema, pač pa kot problem gospodarjenja, modernizacije tehnologije in zaščite okolja.

Stanje na tem področju pa je zaskrbljujoče. Kljub uspehom, ki se kažejo pri padanju števila poškodb pri delu, pri večjem številu zaposlenih delovnih invalidov, pa podatki kažejo, da se varnost pri delu slabša. Število poklicnih bolezni in delovnih invalidov namreč narašča. Zavest o ekonomski nujnosti humanizacije delovnih razmer očitno še ni na taki ravni, da bi vsi pristojni organi in službe, pa tudi večina delavcev ustrezno skrbeli za varnost pri delu. Kljub temu, da so v nekaterih ozdih uspeli natančno izračunati, koliko jih stane varstvo pri delu, pa jim očitno ni uspelo izračunati, koliko njih in širšo družbo stanejo posledice neupoštevanja predpisov s področja varstva pri delu. Da je le-to res zanemarjeno, kažejo tudi podatki, da 80 % ozdov ne opravlja predpisanih periodičnih preiskav delovnega okolja.

Samoupravni organi v ozdih tega niso kaj dosti obrav-

navali. Sindikalna stališča so predvidevala ustanovitev odborov za varstvo pri delu, vendar so le-ti, tam kjer so jih ustanovili, ostali bolj na papirju, pa tudi sindikalne podpore niso imeli ravno v izobilju. Ti odbori lahko vplivajo na razvijanje zavesti o pomenu varstvenih ukrepov, obravnavajo stopnjo škodljivosti delovnih razmer ter vzroke poškodb pri delu in poklicnih bolezni. Stokovna služba za varstvo pri delu pa lahko najde v odborih močno samoupravno oporo.

Varstvo pri delu, kot pomemben del humanizacije dela, je treba upoštevati že pri načrtovanju in izbiri tehnologije. Poleg tega pa morajo samoupravni organi pretehtati tudi učinke ukrepov, kot na primer: skrajševanje delovnega časa, začasno ali trajno prerazporejanje delavcev na lažja dela in naloge, dodatni odmori in počitki med delom (ponekod so z uspehom uvedli aktivni odmor med delom), ustrezna prehrana, podaljšan letni dopust ipd. Tudi redne nadzore ekoloških razmer in preventivne zdravstvene preglede delavcev je treba analizirati, da bi lahko ugotovili vse možne nevarnosti za zdravje delavcev in na tej podlagi preventivno ukrepali.

Na število poškodb pri delu pa v veliki meri vplivata tudi delovna disciplina in alkoholizem. Zato morajo strokovne službe izvajati sprejete programe varstva pri delu, delavci pa dosledno uporabljati opremo in sredstva za osebno zaščito pri delu. Nespoštovanje teh predpisov je treba tudi ustrezno disci-

plinsko preganjati ter organizirano preprečevati alkoholizem. Letos bo v slovenski skupščini tekla tudi beseda o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri

delu, o čemer naj razpravljajo tudi sindikalne organizacije ter ob tem dajo tudi pobude za ukrepanje v lastni delovni organizaciji.

Uresničevanja socialnovarstvenih pravic po novem

Samoupravne interesne skupnosti s področja socialnega varstva v Sloveniji so leta 1984 sprejele samoupravni sporazum o uresničevanju socialnovarstvenih pravic. Z njim so določile enotne osnove in merila za uresničevanje vseh vrst socialnovarstvenih pravic in enotne postopke za uveljavljanje pomoči. Ta samoupravni sporazum pomeni velik napredek pri uresničevanju socialne politike, še zlasti zato, ker izhaja iz načela, da je socialno varnost potrebno zagotavljati predvsem z delom, socialne pomoči pa dodeliti le tistim, ki jih v resnici nujno potrebujejo.

V letu 1985 bodo občani uveljavljali socialnovarstvene pravice z novim obrazcem »Vloga za uveljavitev socialnovarstvenih pravic« z oznako SPN-1 in z oznako Državne založbe Slovenije Obr. 8.4C. Naprodaj je v vseh knjigarnah v Sloveniji. Z njim se uveljavljajo vse socialnovarstvene pravice:

- družbene pomoči otrokom (otroški dodatek),
- delna nadomestitev stanarine,
- denarna pomoč na brezposelnost,
- štipendija iz združenih sredstev in razlika h kadrovski štipendiji,
- enkratna in začasna denarna pomoč,
- denarna pomoč, kot edini ali dopolnilni vir preživljanja,

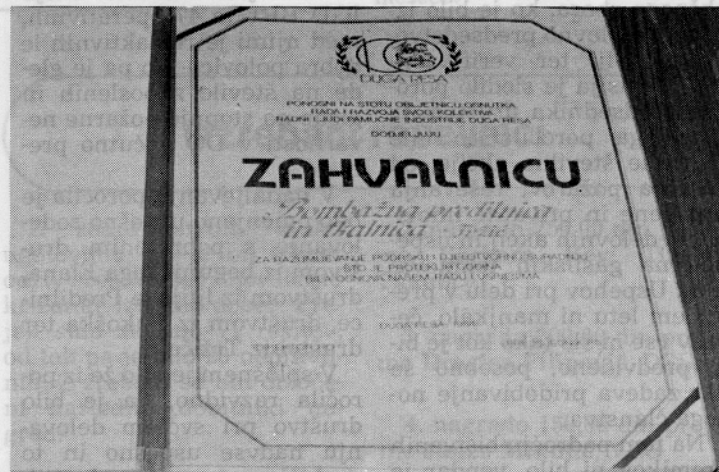
- plačilo oziroma doplačilo oskrbnih stroškov v zavodu ali na domu,
- rejnina,
- oprostitev prispevka k ceni zdravstvenih storitev
- in pravica do uvrstitev na listo za dodelitev solidarnostnega stanovanja.

Občan z enim obrazcem SPN-1 uveljavlja sočasno pravico do ene ali več naštetih socialnovarstvenih pomoči. Za uveljavitev pravice do štipendije izpolni učenec ali študent isti obrazec posebej samo za to pomoč.

Varstveni dodatek k pokojnini se uveljavlja na dosednji način v Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Za doplačilo oskrbe v vzgojnovarstveni organizaciji pa bo na voljo drug obrazec.

Delavci vložijo obrazec SPN-1 v svoji organizaciji združenega dela, drugi delovni ljudje in občani pa v krajevni skupnosti, kjer živijo. Obrazec se lahko vloži tudi v Centru za socialno delo ali v strokovni službi samoupravnih interesnih skupnosti zdravstvenega in socialnega varstva v občini, v kateri občan prebiva.

Zahtevke za družbene pomoči otrokom občani vložijo na novih obrazcih najkasneje do **28. februarja**. Obrazcu so priložena navodila za izpolnjevanje, strokovne službe pa so dolžne občanom po potrebi pomagati pri izpolnjevanju vloge.

Ob 100-letnici tekstilne tovarne »DUGA RESA« je bila v naši delovni organizaciji dodeljena zahvalnica za uspešno in tvorno sodelovanje

Občni zbor IGD

Predsednik društva Bojan Balantič je poročal o delu društva v preteklem obdobju

O delu dežurnih gasilcev je spregovoril Silvo Srečnik

Naši gasilci so se v soboto, 26. januarja zbrali na svojem rednem občnem zboru ter pregledali izvršeno delo v preteklem obdobju, na koncu pa sprejeli program dela za naprej. Uvodnemu delu občnega zbora, ko je bilo izvoljeno delovno predsedstvo, overovatelji ter verifikacijska komisija je sledilo poročilo predsednika društva. Iz izčrpnega poročila so bile razvidne številne akcije, od gašenja požarov, reševanja družbene in privatne imovine do delovnih akcij in uspehov na gasilskih tekmovanjih. Uspehov pri delu v preteklem letu ni manjkalo, čeprav vse ni šlo tako kot je bilo predvideno, posebno še kar zadeva pridobivanje novega članstva.

Na tem področju bistvenih premikov ni bilo, vendar je ob tem treba poudariti, da to ni v celoti odvisno od gasilcev samih, temveč bi v tej

akciji morali sodelovati tudi vodilni in vodstveni delavci. S strani teh pa žal v nekaterih sredinah ni pravega posluha, zato tudi gasilcev iz teh sredin ni. Od 53 članov kolikor jih trenutno šteje IGD BPT je 47 operativnih, med njimi je res aktivnih le dobra polovica. To pa je glede na število zaposlenih in glede na stopnjo požarne nevarnosti v DO občutno premalo.

V nadaljevanju poročila je bilo omenjeno uspešno sodelovanje s pobratenim društvom iz begunjskega Elana, društvom iz litijske Predilnice, društvom iz Bukoška ter društvu iz Tržiča.

V splošnem je bilo že iz poročila razvidno, da je bilo društvo pri svojem delovanju nadvse uspešno in to praktično na vseh področjih razen na že prej omenjenem pridobivanju novega članstva.

Občnega zbora so se udeležili tudi naši veterani

Delo občnega zbora je vodilo delovno predsedstvo

Poveljnik IGD BPT Jelko Urbančnik je podal predlog dela za naslednje leto

Izvajanju predsednika so sledila še ostala poročila, nakar je stekla razprava, ki pa se ni nanašala nad delo društva kot celote, temveč predvsem na problematiko pridobivanja novega članstva. Žal so bili med razpravljalci v večini vabljeni gostje, medtem ko s strani operativnih

gasilcev kake konkretne razprave ni bilo, kar bi bilo ob pregledu opravljenega dela v določenem obdobju realno pričakovati.

Pred zaključkom je bil prisotnim posredovan predlog dela za naslednje enoletno obdobje, ki je bil brez pripomb tudi sprejet.

Nezgode v letu 1984

PREGLED NEZGOD V LETU 1984

TABELA I.

TOZD	Nezgode pri delu				Nezgode na poti na delo in z dela			Skupaj		
	štev. zaposl.	štev. nezg.	štev. izgub. dni	povp. doba bolov.	štev. nezg.	štev. izgub. dni	povp. doba bolov.	štev. nezg.	štev. izgub. dni	povp. doba bolov.
PREDILNICA	230	7	195	27,86	1	14	14	8	209	26,13
TKALNICA	372	16	193,5	12,09	—	—	—	16	193,5	12,09
OPLEMENIT.	88	8	110	13,75	—	—	—	8	110	13,75
KONFEKCIJA	226	2	19	9,5	2	48	24	4	43	10,75
DSSS	295	8	119	14,88	4	147	36,75	12	266	22,11
SKUPAJ	1211	41	636,5	15,52	7	209	29,86	48	821,5	17,11

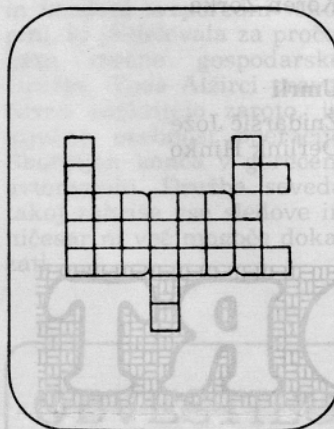
TABELA II.

Pregled poškodb pri delu od leta 1970 dalje

Leto	Število zaposlenih	Število poškodb pri delu	Število poškodb na 100 zaposlenih
1970	1411	87	6,17
1971	1320	75	5,68
1972	1315	73	5,55
1973	1311	66	5
1974	1306	47	3,6
1975	1288	56	4,35
1976	1261	52	4,12
1977	1272	45	3,54
1978	1269	47	3,4
1979	1224	43	3,51
1980	1218	41	3,37
1981	1194	28	2,35
1982	1190	40	3,36
1983	1177	42	3,56
1984	1211	41	3,39

V letu 1984 se je pripetilo v BPT skupno 48 nezgod.

Nezgode so zahtevale 821,5 izgubljenih dni. Kakor

je razvidno iz **tabele I.**, je bilo 41 nezgod pri delu in sedem nezgod na poti na delo, oziroma z dela. Delovne nezgode so zahtevale 636,5 izgubljenih dni, nezgode na poti pa 209 izgubljenih dni.

Vsaka nezgoda pri delu je zahtevala v povprečju 15,52 dni bolovanja. Pogostost nezgod na 100 zaposlenih pa znaša 3,39 nezgode.

V primerjavi z letom 1983 vidimo skoraj enako število nezgod, vendar so bile v letu 1984 nezgode precej bolj resne, saj so zahtevale daljši čas bolovanja in s tem več izgubljenih dni. To pa predvsem na račun dveh težjih nezgod v TOZD Predilnica. Dosti resne pa so bile tudi nezgode v DSSS. Ostale nezgode so bile predvsem lažjega značaja, razni vbodi, urezi in podobno.

Glede na delovne dni v tednu se je pripetilo največ nezgod v torkih (16), sledi ponedeljek (12), sredo (11), sobota (6), petek (5) in četrtek (2).

V **tabeli II.** vidimo pregled števila nezgod od leta 1970 dalje. Zadnja leta se je število nezgod ustalilo nekje pri številki 40. Osebo sem mnenja, da bi se to število dalo še znižati ob večjem sodelovanju in prizadevnosti vseh zaposlenih v DO.

Smiljan Bogataj

Dežurne trgovine do konca prvega tromesečja 1985

— **sobota, 16. februarja 1985:** dežurni do 17. ure ABC Loka, p. BISTRICA in MERCATOR cesta JLA 6, do 18. ure Živila JELKA

— **sobota, 23. februar 1985:** dežurni do 17. ure MERCATOR Bistrica in MERCATOR Blagovnica Tržič, do 18. ure Živila JELKA

— **sobota, 2. marec 1985:** vse prehrabene prodajalne odprte do 16. ure, dežurni do 17. ure Mercator DETELJICA in KRIŽE, do 18. ure Živila JELKA

— **sobota 9. marca 1985:** dežurni do 17. ure ABC BISTRICA in Mercator PRISTAVA, do 18. ure Živila JELKA

— **sobota, 16. marca 1985:** dežurni do 17. ure Mercator BISTRICA in TRG SVOBODE 21, do 18. ure Živila JELKA

— **sobota, 23. marca 1985:** dežurni do 17. ure Mercator DETELJICA in TRG SVOBODE 27, do 18. ure Živila JELKA

— **sobota, 30. marca 1985:** dežurni do 17. ure ABC BISTRICA in Mercator TRG SVOBODE 16, do 18. ure Živila JELKA Informativno, če prej ne bo sprejet seznam dežurnih trgovin:

— **sobota, 6. april 1985:** vse prehrabene prodajalne odprte do 16. ure, dežurni do 17. ure Mercator BISTRICA in Živila LIPA, do 18. ure Živila JELKA

— **sobota, 13. april 1985:** dežurni do 17. ure Mercator DETELJICA in Mercator RAVNE, do 18. ure Živila JELKA

Visoke obrestne mere

Prihranke, ki jih nekaj časa ne boste uporabili, lahko vezete, saj so za vezane hranilne vloge obrestne mere znatno višje:

letna obrestna mera

7,5 % za vloge na vpogled
54 % za vloge, vezane nad 3 mesece
59 % za vloge, vezane nad 12 mesecev
62 % za vloge, vezane nad 24 mesecev

Primer: Znesek 20.000 din na vpogled!

375 din obresti, isti znesek vezan na 3 mesece pa 2700 din, kar je več kakor sedemkrat več obresti.

Obrestna mera za devizne hranilne vloge:

7,5 % za vloge na vpogled
9,5 % za vloge, vezane nad 12 mesecev
11 % za vloge, vezane nad 24 mesecev
12,5 % za vloge, vezane nad 36 mesecev

Izžrebani reševalci

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je bil tokrat odziv reševalcev noveletne križanke izredno dober. Prejeli smo skupno 71 rešitev, od teh pa je bilo 28 nepravilnih. Z žrebom so bili določeni naslednji dobitniki nagrad:

1. nagrado 300,00 din prejme **Alenka Furlan**, TOZD Konfekcija

2. nagrado 250,00 din prejme **Barbara Rev**, TOZD Tkalnica

3. nagrado 200,00 din prejme **Dragica Filipovič**, DSSS

4. nagrado 150,00 din prejme **Janez Mikulič**, VEO

5. nagrado 100,00 din prejme **Danilo Rozman**, VEO

Kadrovske vesti

V mesecu decembru in januarju so v našo organizacijo prišli naslednji delavci:

TOZD Predilnica

Beronja Radojka
Jugović Anica
Stojčević Kata
Frančesevič Ljuba
Midžan Enisa
Rihtaršič Janez

TOZD Tkalnica

Ropret Irena
Crljenković Mina
Ljubić Dinka
Imšir Nihada
Čirkić Fajka
Čatak Sabina

DSSS

Pejić Ivo
Leper Dragomir
Zlodej Dušan

V istem času so iz DO odšli naslednji delavci:

Po lastni izjavi

Kapič Seherizad
Smajić Tahira
Sefić Mirzeta

Disciplinska izključitev

Čehić Suhbija
Altumbabić Alma

Predčasne upokojitve

Šubic Regina

Sporazumna odpoved

Koren Zorka

Umrli

Žnidaršič Jože
Derlink Hinko

Prešernova družba

POVERJENIKI PREŠERNOVE DRUŽBE

Široko odprta možnost za vse, ki jih veseli delo s knjigami. Ste že razmišljali o tem?

V zadnjem času spet slišimo, da narašča zanimanje za Prešernovo družbo, saj je bila njena Redna zbirka za leto 1985 razprodana že pred koncem leta 1984. Zasluga za rast in ponovno oživljanje tega našega založniškega društva gre vsebinsko močnemu programu in nizki ceni, predvsem pa poverjenikom. Marsikdo se pri tem vpraša: kdo pa sploh so ti poverjeniki, kako delujejo in — ali bi lahko tudi jaz postal poverjenik Prešernove družbe?

Preprost in splošen odgovor na to vprašanje se glasi: poverjeniki Prešernove družbe so kulturno osveščeni posamezniki (ali pa kar organizacije), ki želijo spodbujati zanimanje za slovensko knjigo in jo imajo tudi sami radi. Z njo gredo od vrat do vrat, od sodelavca do sodelavca za proizvodnimi trakovi in v pisarnah — pridobivajo nove zavznike lepe besede nam vsem in sebi v zadovoljstvo in veselje. Seveda za to delo prejema tudi določen odstotek denarnega nadomestila od vrednosti zbranih naročil.

Poleg tega, da pridobivajo nove člane Prešernove družbe, sodelujejo poverjeniki tudi pri predstavitvah knjig, organizirajo srečanja pisateljev in bralcev, knjižne razstave, sejme in podobno. Najbolj uspešna Prešernova družba še posebej moralno in denarno nagradjuje.

Knjige, ki jih posredujejo delovnim ljudem poverjeniki Prešernove družbe, so zelo poceni. Redno koledarsko zbirko, ki predstavlja znak članstva Prešernove družbe, njeni naročniki pa imajo velike ugodnosti tudi pri nakupu drugih knjig Prešernove družbe, je v najpreprostejši vezavi letos mogoče naročiti že za 1400 dinarjev. V zbirki, ki izide novembra, bo sedem knjig: **Koledar**, knjiga s pregledom dogodkov v preteklem letu, vrsto zanimivih člankov in barvnimi reprodukcijami, na natečaju nagrada romana Toneta Peršaka **Sledi** in Polone Škrinjarjeve **Grenko brinje**, satirični in humoristični spisi Miloša Mikelna **Zgaga vojvodine Kranjske**, mladinski roman Vitana Mala **Baronov mlajši brat**, bogato barvno ilustriran priročnik dr. Ivana Sedea **Sto znanih slovenskih umetniških slik** in priročnik dr. Mihe Likarja **Ljudje pravijo o zdravju** — to je knjižni dar za predplačnike.

Skupaj z Zvezo sindikatov razpisujemo pisateljsko nagrado, da bi za naše bralce vsako leto pridobili najboljšo slovensko povest ali roman. V prihodnjih letih bomo izdajali še več, po 20 do 30 naslovov, s tem pa bo naš program še bolj vabljen za zelo različne težnje slovenskih družin.

Za delo poverjenika se lahko priglasi vsakdo samostojno ali pa ga predlaga sindikalna organizacija. Poverjeniki delujejo tu-

di v krajevnih skupnostih, knjižarnah, knjižnicah, zvezi kulturnih organizacij, v šolah in društvih. Za začetek je treba Prešernovi družbi sporočiti le naslov novega poverjenika in oznako območja, na katerem je pripravljen delovati. Pozneje mu pošljemo navodila za delo, pooblastilo, knjižni program, cenike in ostalo informativno-propagandno gradivo, ki ga potrebuje pri delu. Želimo si, da bi poverjeniki Prešernove družbe delovali v vseh sindikalnih organizacijah in v vseh krajevnih skupnostih, kajti le tako bomo lepo in poceni knjigo v resnivi lahko približali bralcem.

Prešernova družba

RAZPISUJE NAGRADE ZA POVERJENIKE

- prvo v višini 20.000,00 din
- dve drugi po 15.000,00 din
- sedem tretjih po 10.000,00 din

Nagrade bodo podeljene ob obletnici rojstva dr. Franceta Prešerna 3. decembra 1985 — ob izidu Redne letne knjižne zbirke Prešernove družbe za leto 1986.

Vsi poverjeniki so upravičeni tudi do določenega odstotka denarnega nadomestila od vrednosti zbranih naročil.

Z ustanovitvijo nagrad želimo približati slovensko knjigo kar najširšemu krogu delovnih ljudi in občanov, obnoviti in povečati število članov Prešernove družbe, ki bodo pri uresničevanju teh ciljev dosegli najboljše uspehe v letu 1985.

S tem razpisom vabimo posameznike, knjižarne, knjižnice, krajevne konference SZDL, osnovne organizacije sindikata, šole, društva in druge, da se vključijo v splošno gibanje za knjigo kot poverjeniki Prešernove družbe.

Prijave za delo poverjenika, poročila o delu poverjenikov, predloge za nagrade poverjenikom in vsa vprašanja v zvezi s tem pošiljajte na naslov: Prešernova družba, Borsetova 27, 61000 Ljubljana, tel. 218-909 ali 218-950.

ŠPORT

Sankanje

IO OOS TOZD Konfekcija, je skupaj z OOS VEO, organiziral v soboto, 26. 1. 1985, sankasško tekmovanje v Lomu. Kljub vsesplošnemu pomanjkanju snega, je bila progga zelo dobra. Nastopilo je 30 tekmovalk in tekmovalcev.

Rezultati pa so naslednji:

Moški:

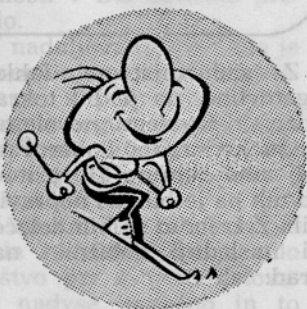
1. Meglič Franci	1.06.31
2. Fuks Jože	1.18.20
3. Bizjak Marko	1.24.19
4. Primožič Jože	1.24.99
5. Mirič Bolte	1.32.69
6. Marič Marko	1.57.52

Ženske:

1. Livk Ana	1.11.05
2. Zupan Marija	1.12.86
3. Sajovic Sonja	1.14.66
4. Meglič Elza	1.14.90
5. Meglič Slavka	1.16.78
6. Janc Francka	1.17.22

Rezultati so naslednji:

1. Primožič Izidor	0.55.53
2. Godnov Jože	1.06.78
3. Šega Andrej	1.07.34
4. Torkar Lado	1.07.57
5. Dornig Mirko	1.11.10
6. Šveglj Franc	1.14.87
7. Povše Anton	1.17.53
8. Narad Polde	1.17.53
9. Štefe Pavel	1.18.49
10. Horvat Miro	1.19.88
11. Urbančnik Marjan	1.28.87
12. Mikulič Janez	1.32.45
13. Meglič Aleš	1.41.92

Razglasitev rezultatov, žrebanje nagrad in veselo razpoloženje pa se je nadaljevalo v gostilni »Pr Krvin«. Istega dne so tekmovali tudi delavci VEO.

Novosti na policah tržiške knjižnice

N. Richard NASH:
VZHODNIK, DEŽEVJE

Roman je postavljen na Havaje tik pred japonskim napadom na Pearl Harbour, ki je pomenil vstop ZDA v vojno.

Glavna junakinja Johanna je vdova, ki živi na Havajih, kjer je njena hči poročena s Tadam, ameriškim obveščevalnim častnikom. Sin Ben pa je mlad častnik, ki ga najdejo nekega večera kastriranega. Krivec je znan. To je skrivnostni Japonec Kano Tokan, ki pa ga ameriške oblasti ne obsodijo, temveč izpuščijo iz zapora, ker menijo, da jim bo še koristil, saj stojijo pred usodnimi zapleti druge svetovne vojne. Ben napravi samomor, Tokan pa, ki ga je kastriral kot ljubimca svoje žene in mislil, da bo tako opral svojo čast, je deležen prezira rojakov. Da bi se opral v njihovih očeh, mu preostane le ena pot: samomor, harakiri...

Knjiga je napisana živo in v njej najdemo dihalnega in nam tujega sveta, ki pa je po svoje dražljiv, dogodki si sledijo v silovitem zaporedju in ne nazadnje je knjiga tudi podoba vzdušja na pragu druge svetovne vojne.

Joseph ROTH:
KAPUCINSKA GROBNICA

Knjiga se neposredno navezuje na RADETKYJEVO KORACNICO, roman istega avtorja. V njem pisatelj prikazuje štiri generacije slovenske družine Trotta, katere najznamenitejši potomec je v bitki pri Solferinu rešil življenje avstrijskemu cesarju. V romanu KAPUCINSKA GROBNICA pa pripoveduje o življenju Franza Ferdinanda Trotta, v čigar usodi se odraža konec avstrijske monarhije. Dogajanje se prične malo pred prvo svetovno vojno in konča leta 1938 s kapucinsko grobnico na Dunaju — z grobom zadnjega avstrijskega monarha.

KAPUCINSKA GROBNICA je roman zanimivih, plastično orisanih človeških usod in smrtnih krčev prastare cesarjevine in še časa po vojni do priključitve Avstrije nemškemu rajhu.

Ivan JAN:
MRTI NE LAŽEJO

Po petnajstih letih ponatisnjena, dopolnjena in popravljena povest Ivana Jana Srečka MRTVI NE LAŽEJO,

pripoveduje o našem boju, o odkrivanju izdajalcev v naših vrstah, o junaškem prenašanju okupatorjevega nasilja in mučenja v zaporih, pa o drobnih slabostih in navlnosti, ko je človek vendarle najprej verjel čustvu ali bratovski ljubezni in skrbi ter šele nato z razumom uspel premagovati razočaranja.

Napeta zgodba, katere osrednja oseba je Aleš, partizan, za katerega so Nemci obljubljali goro denarja, je pomaknjena v začetno obdobje gorenjskega osvobodilnega gibanja, ko je okupator najsiloviteje pritiskal ter iskal način, da bi razredčil partizanske vrste, predvsem pa omajal podporo, ki so jo imeli v ljudeh v zaledju...

Aleš, ki kot obveščevalec lovi gestapovskega agenta, se znajde v precepu spletk, ki mu jih prek dveh vrtnjenih agentov nastavlja gestapovski oficir Werner...

Aleš konča na strelišču, a njegova smrt ne omaja uporniških vrst, ampak spodbudi nove odhode v partizane...

Ephraim KISHON:
HERKULES IN SEDEM MAČKIC

Ephraim Kishon je tudi našim bralcem že dobro znan avtor zabavnih humoresk pa tudi mnogih prirestrenih in neprizanesljivih satiričnih spisov, s katerimi si je pridobil nemalo sovražnikov, a še veliko več navdušenih bralcev, tako doma v Izraelu kot drugod po svetu. V slovenščino so že prevedene DRUŽINSKE ZGODBE, po katerih bralci radi segajo. Tudi 45 najnovejših humorističnih in satiričnih besedil v knjigi HERKULES IN SEDEM MAČKIC vam bo všeč. Večji del zgodb je nastalo pod vtisom potovanja po vseh deželah sveta, druge pa so veseli in kritični odsevi njegove in naše vsakdanjosti. Tu se srečujemo z vsemi našimi malimi in velikimi slabostmi in skušnjavami. Znajdemo se v dolini metuljev, v dražljivih ulicah Amsterdamu, ponorčujemo se iz pretirane želje po čistoči v Švici... Skratka, današnji svet, čas in prostor spoznavamo skozi humor in satiro.

Etienne BOLO, Alain JAU-BERT:
ŠKORPIJON

Knjiga prinaša vseskozi vznemirljivo in presenetljivo

pripoved, ki je še najbolj podobna vohunskemu romanu.

Škorpion je bilo šifrirano ime za tajno operacijo, katere namen je bil s terorističnimi akcijami, sabotajami ter gospodarskimi in političnimi pritiski omajati notranjo trdnost nekdanje francoske kolonije Alžirije. Na prizorišče stopijo skrajni desničarji, vsakovrstni plačanci in najemniki, a tudi visoke vladne in diplomatske osebnosti s svojimi interesi in računi, ki pa ostajajo za kulisami ter od tam nadzorujejo in usmerjajo dogodke, ki se hkrati odvijajo na različnih krajih. Operacijo sta si namreč zamislili francoska protiobveščevalna služba SDECE in ameriška CIA, njeno izvedbo pa sta zaupali močni, izvrstno opremljeni in izurjeni »vzporedni« sku-pini, ki je delovala za prečlenjen močne gospodarske Družbe. Toda Alžirci pravočasno razkrijejo zaroto, in ključna osebnost operacije Škorpion konča v gorečem avtomobilu. Družba seveda takoj zabriše vse sledove in ničesar ni več mogoče dokazati...

Janez KAJZER:
OBLJUBLJENI KRAJ

Pisatelj je v dokumentarnom - reportažnem - pričevanjskem tekstu posvetil svoje zanimanje trem rodovom ameriških Slovencev. Zanimalo ga je uveljavljanje slovenskih prišlekov na ameriških tleh, njihovo pionirstvo, uveljavljanje, njihov odnos do prvotne domovine in njihov današnji položaj. Knjiga je pričevanje o današnjem trenutku vseh treh rodov Ameriških Slovencev, predvsem tistih, ki živijo v Clevelandu. Avtor je zbral vrsto zanimivih zgodb, ali bolje portretov slovenskih izseljencev, ki v svojem novem okolju uživajo velik ugled, dobivajo številna priznanja, pa tudi o tistih, ki so v iskanju boljšega jutri za vedno izginili.

Dejstvo, da kar pol milijona Slovencev živi po svetu izven svoje matične domovine, največkrat ni dovolj živo prisotno v našem vsakdanjem življenju, pa tudi ne v literaturi. Zato je knjiga OBLJUBLJENI KRAJ zelo dobrodošla.

OBVESTILO

Obveščamo vse člane DO BPT, da lahko dobijo knjigo

ZDRAVNIKOV NASVETI

Avtor je dr. Milan Hodalič, ki sodeluje z revijo Jana v kateri ima svoj zdravniški kotichek: »Ni ga čez dober nasvet.«

Knjigo vam predstavljamo z besedami, ki jih je avtor napisal v uvodu:

»Vem, da taka knjiga ne more biti nekakšen zbornik celotnega zdravilstva, ampak je le droben priročnik, ki lahko pomaga marsikomu v težavah in stiskah. Knjigo sem si zamislil tako, da bi bila kar najbolj podobna tistemu kramljanju v ordinaciji, kadar imata zdravnik in njegov varovanec malo več časa za pogovor.

Iz vsebine knjige:

Ženska v težavah

Nekaj o koži

Kri in žile

Bolezni sečil

Oči, ušesa, nos in grlo

Duševne motnje, stiske in bolezni

Moški v težavah

Bolezni srca in pljuč

Prebavne motnje

Bolezni presnove

Nekaj iz ortopedije

Napake in napakice

Razno, kar je še ostalo in še kaj.

Vsi, ki bi hoteli naročiti knjigo, naj se obrnejo na svoje predsednike OO ZS. Hkrati s prijavo se plača že tudi prvi obrok, ki znaša 400.—din, ostala dva obroka po 450.—din, pa bosta v dveh mesecih poravnana pri izplačilu OD.

Interesenti si lahko knjigo ogledajo pri tov. Haler Krstu (finančni sektor).

Zadnji rok prijave pa je do 22. marca 1985.

K. H.

In memoriam

Kruta in neizprosna usoda je zopet nepričakovano posegla v našo delovno sredino in iz naših vrst za vedno iztrgala sodelavca, znanca in prijatelja

Jožeta Žnidaršiča

strojnika ene naših hidrocentral. Njegova prezgodnja in nenadejana smrt nas je vse močno presunila, saj je skupaj z nami do zadnjega opravljal svoje vsakodnevne delovne dolžnosti. Poznali smo ga kot vestnega sodelavca in izrednega tovariša, ki je bil vedno pripravljen pomagati vsakomur, ki je rabil njegovo pomoč. Tudi pri delu na delovnem mestu se je nesebično razdal in bil pripravljen priti na delo v vsakem trenutku, če je bilo to potrebno.

Vedeli smo, da ga pesti bolezen, toda prepričani smo bili, da jo bo s svojim značajem in močno voljo premagal, a je bila žal bolezen močnejša, onemogočila mu je nadaljnje delo in mu preprečila uresničitev njegovih načrtov.

V našo delovno organizacijo je prišel kot 18-letni mladenič iz Velikih Lašč ter se zaposlil v skladišču blaga. To delo je z uspehom opravljal do leta 1974, ko je bil iz zdravstvenih razlogov invalidsko premeščen na še bolj odgovorno mesto upravljalca hidrocentral. Tudi tu je opravičil zaupanje sodelavcev, delo je opravljal z velikim čutom odgovornosti in vsesplošno zadovoljstvo vseh, ki so delali z njim. Jožeta pa ni samo poznali samo kot dobrega sodelavca, ampak tudi kot člana kolektiva, ki se je uspešno vključil v delo samoupravnih organov in delegatski sistem v celoti.

Z njegovo smrtjo je nastala v naših vrstah vrzel in kar misliti ne moremo, da ga ne bo več med nami. Pri vsakdanjih opravilih in pri delu v samoupravnih organih ga bomo pogrešali, pogrešali pa ga bomo tudi kot človeka, ki mu nobena stvar ni bila pretežka, če je šlo za izvrševanje delovnih nalog ali ustvarjanje pristnih tovariških odnosov v sredinah, kjer je živel in delal.

Kot takega ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Sodelavci

Zahvale

Ob smrti moje drage mame Rozalije Pavkovič se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v skladišču gotovih izdelkov za izrečeno sožalje in denarni prispevek.

Drobnič Jožica

Delovni organizaciji BPT, delavcem iz TOZD Tkalnica, delavcem iz VEO, sodelavcem, sodelavkam, hokejskemu klubu, prijateljem in znancem, se lepo zahvaljujem za darovano cvetje, finančno pomoč in izrečeno sožalje ob smrti dragega moža in očeta Joža Žnidaršiča.

Zahvaljujem se tudi duhovščini za opravljeni pogrebni obred, govorniku za poslovilne besede ter pevcem za zapete žalostinke. Iskrena hvala vsem, ki ste ga spemili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča žena Jožica, hči Bojana in sinova Igor in Darko z družinoma

Ob smrti drage hčerke in sestre Marije Klofutar se najlepše zahvaljujem DO BPT za podarjeno cvetje, izraze sožalja ter spremstvo na njeni zadnji poti.

mama in bratje Lojze, Jože in Viktor

Ob smrti dragega moža in očeta Franca Florjaniča se iskreno zahvaljujem delovnemu kolektivu BPT za podarjen venec, izraze sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žena Marinka, sinovi Franci, Matej in Marko ter hči Alenka

Ob izgubi dragega moža in očeta Karla Srečnika se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem TOZD Predilnica za izkazano denarno pomoč, izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

žena Brigita s sinom Stojanom in hčerko Andrejo

Ob smrti drage mame Tilke Černe se najlepše zahvaljujem sodelavcem in članom DITT za podarjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

hči Marjeta z družino

Ob izgubi dragega moža, sina, brata in strica Derlink Hinka, se iskreno zahvaljujem kolektivu BPT, posebno pa obratu VEO in DITT za darovane vence. Hvala tudi govornikom za poslovilne besede. Vsem še enkrat hvala.

Žalujoči vsi njegovi

Industrijskemu gasilskemu društvu BPT se iskreno zahvaljujem za novoletni obisk in darila, kar ponovno dokazuje, da sedanja generacija gasilcev ni pozabila na svoje nekdane člane.

gasilci veterani BPT

Predstavnikom BPT se najlepše zahvaljujem za obisk ob Novem letu. Iskrena hvala tudi za darila. Bila sem prijetno presenečena, saj tega nisem pričakovala. Vsem skupaj želim še veliko delovnih uspehov.

Frelih Pavla

Vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD Konfekcija se najlepše zahvaljujem za dragoceno darilo, ki sem ga prejela ob odhodu v pokoj. Obenem vsem želim še mnogo delovnih uspehov in osebne sreče.

Terezija Dolžan

Vsem sodelavcem zunanega obrata gradbene enote se ob odhodu v pokoj zahvaljujem za izkazano pozornost in lepo darilo. Obenem želim vsem skupaj še veliko delovnih uspehov.

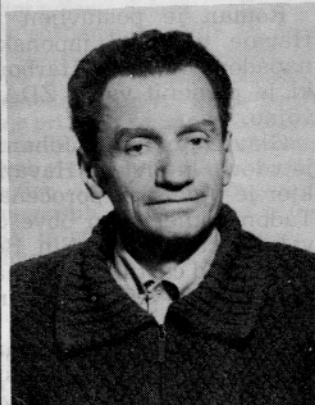
Fuks Alojz

Zahvaljujem se vam za pozornost, ki mi jo izkazuje in vam v letu 1985 želim veliko sreče in uspeha.

Upokojenka Antonija Mrak

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne organizacije BPT Tržič — Ureja uredniški odbor: Milič Večeslav, Rožič Ana, Šlibar Jožica, Krašovec Ana, Mehle Joži, Božič Rudolf, Dolžan Kristina, Mesič Brigita, Logar Anka, Lang Vili — Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez. — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290, telefon 50-571 int. 204. — Tisk: TK Gorenjski tisk Kranj v 2000 izvodih. — Glasilo izhaja enkrat mesečno. List dobijo člani kolektiva brezplačno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obračunavanju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list št. 33-72, prosto plačila prometnega davka.

In memoriam

Neizprosna smrt je nepričakovano posegla v naše vrste, za vedno je iz naše sredine iztrgala znanca, prijatelja in sodelavca

Hinka Derlinka

tehničnega risarja v vzdrževalno energetskih obratih. Vse njegove sodelavce je nenadna smrt močno presunila, saj je bil še dan prej na delovnem mestu in opravljal vsakodnevne naloge. Nihče ni niti slutil, da bo kruta usoda tako iznenada prekinila njegovo življenjsko pot. Vsi, ki smo delali z njim smo ga poznali kot mirnega in vestnega sodelavca in dobrega tovariša.

V BPT je bil zaposlen skoraj 15 let, ves čas pa je opravljal dela in naloge tehničnega risarja. Svoje delo je opravljal vestno in marljivo in nikoli ni bilo zanj kako delo pretežko. V kolektiv se je dobro vživel in čutil je pripadnost delovni sredini, kar se je odražalo tako pri delu kot tudi v odnosih s sodelavci.

Njegova prezgodnja smrt je naredila vrzel v naših vrstah, Hinka bomo pogrešali in često se bomo spominjali nanj.

Sodelavci